

KONRAD GŁĘBOCKI

Politechnika Częstochowska

**WSPÓŁPRACA WŁADZ MIASTA I REGIONU
ZE SZKOŁAMI WYŻSZYMI
W ZAKRESIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO
(WYBRANE PRZYKŁADY)**

Abstract: Co-operation between City and Region Authorities and Higher Schools Boards towards Promotion of the Economic Development (Chosen Examples). The article contains conclusions coming out of the overview of the Polish and foreign literature and a few documents of practice within the scope of theme determined in the title. The introductory character have deliberations on the following: growing role of knowledge as a factor of development, entrepreneurial management of the city and region, concept of the knowledge city, key significance of higher school for the knowledge economy and creation of local and regional social coalitions. Against this background the author is trying to order the fields of possible co-operation between city and region with higher schools for the economic development basing on the chosen examples. For the author the article is the first step in literature studies and future own research within the scope of the theme determined in the title.

1. Wzrastająca rola wiedzy jako czynnika rozwoju

W gospodarce wiedzy talent i kreatywność mają coraz bardziej decydujące znaczenie w tworzeniu szans gospodarczych istotnych dla rozwoju miasta czy regionu. Dobrobyt zależy w coraz mniejszym stopniu od fizycznych zasobów, a w coraz większym od zdolności tworzenia gospodarczo użytecznych nowych pomysłów. W rozwoju miasta opartym na wiedzy wkład ludzi kreatywnych ma znaczenie zasadnicze. Tezę, że rozwój miast jest powiązany z kapitałem społecznym postawił już Jacobs pod koniec lat 60. ubiegłego stulecia. Od tamtej pory rozległe prace empiryczne potwierdziły ścisły związek między kapitałem społecznym, rozwojem gospodarczym i rozwojem miast i regionów. Podstawowa myśl w teorii kapitału społecznego polega na tym, że ludzie bardziej niż pieniądze są motorem gospodarczego i społecznego wzrostu. Szczególnie w modelach rozwoju endogenicznego kapitał społeczny jest główną zmienną. Konkluzją modeli tego typu jest teza, że klucz do rozwoju miasta i regionu

leży w osiągnięciu znacznej koncentracji osób wysoko wykształconych i bardzo produktywnych – pracowników wiedzy¹.

Dla rozwoju gospodarczego konieczne jest wprowadzanie innowacji technologicznych, organizacyjnych, menedżerskich i edukacyjnych, a te z kolei uzależnione są od wysokiego poziomu społecznego². Zachodzi tutaj swoiste sprzężenie zwrotne. Władze miasta i regionu, które będą wspierać rozwój społeczny, intensywnie wspierając także szkoły wyższe tworzą lepszy podkład dla szybszego rozwoju gospodarczego. Dzięki szybszemu rozwojowi gospodarczemu z kolei w budżetach jednostek samorządowych zwiększają się wpływy z podatków oraz udziałów w podatkach co powoduje, że władze miasta czy regionu mogą przeznaczyć więcej środków na rozwój społeczny.

Wiedza zawsze miała zasadnicze znaczenie dla rozwoju, nowość polega jednak na tym, że pojawiło się świadome zarządzanie wiedzą jako strategicznym zasobem. Zarządzanie wiedzą staje się dzisiaj jednym z podstawowych wyzwań władz miast i regionów³.

2. Przedsiębiorcze zarządzanie miastem i regionem

W praktyce zarządzania miastem i regionem podstawowym celem staje się poszukiwanie coraz to nowych dróg, które prowadziłyby do przyspieszenia rozwoju oraz polepszenia sytuacji na lokalnym i regionalnym rynku pracy. Takie przedsiębiorcze podejście kontrastuje z wcześniejszym podejściem do zarządzania miastem i regionem, które było skupione wokół dostarczania usług publicznych i tworzenia infrastruktury o charakterze publicznym⁴. Dlatego w dzisiejszych warunkach kryterium oceny działalności władz miasta czy regionu nie powinno być tylko ich rozliczanie z efektów rzeczowych czy realizacji zaplanowanych wydatków w projekcie budżetu. Istota nie polega na wybudowaniu tej czy innej infrastruktury ze środków miasta, ale na tym, jakie efekty rozwojowe te inwestycje przyniosły miastu⁵. W praktyce przy różnych okazjach ocenia się działania władz miast biorąc za podstawę wskaźnik inwestycyjny. Oczywiście im wyższy jest ten wskaźnik tym lepiej. Jednak trzeba wziąć pod uwagę to, że inwestycje komunalne mogą mieć charakter bardziej konsumpcyjny lub bardziej prorozwojowy. Jeśli np. miasto wybuduje dodatkowe linie tramwajowe i zakupi dodatkowe składy tramwajów dla przedsiębiorstwa komunikacji publicznej to zapewne poprawi się jakość życia mieszkańców korzystających z takich nowych linii. Jeśli jednak miasto te same środki przeznaczy na tworzenie strefy inwestycyjnej czy też parku technologicznego to przy dobrych decyzjach w realizacji takich zamierzeń efekty rozwojowe mogą być znacznie

¹ Yigitcanlar *et al.* (2007), s. 6.

² Janusz, Stos (2005), s. 129.

³ Ergazakis *et al.* (2006), s. 65.

⁴ Harvey (1989), s. 3.

⁵ Markowski (1999), s. 51.

większe, co będzie odczuwalne w kolejnych latach w budżecie miasta w związku ze wzrostem wpływów z podatku od nieruchomości oraz udziału w podatkach dochodowych od osób prawnych i fizycznych. Oczywiście część wydatków miasta czy regionu musi być przeznaczana na podstawową realizację zadań tych jednostek samorządowych. Jednak bez przeznaczania sporej części środków na najbardziej prorozwojowe inwestycje miasto czy region nie będą się dynamicznie rozwijały.

Rolą władz miasta i regionu jest zatem ciągła refleksja nawet nie nad tym co przynosi rozwój, ale nad tym co zapewni konkretnemu miastu w jego warunkach najszybszy i długotrwały rozwój. Kanton Bazylea jest drugim co do ważności pod względem gospodarczym regionem Szwajcarii gotowym dzisiaj do skutecznej konkurencji na globalizującym się rynku. Jednak w prognozach dla całej Szwajcarii przewiduje się, że region Bazylei stanie się najsilniejszym gospodarczo w tym państwie. Przyczyna takiej pozycji i prognoz leży w występującej tam gospodarczej strukturze branżowej, która w przeważającej mierze składa się z branż przyszłościowych, w takich dziedzinach, jak: zdrowie, logistyka i transport, niszowe usługi finansowe, technologie informacyjne, technologie z zakresu energetyki, wysokie technologie medyczne, nanotechnologie. Właśnie w takich branżach innowacyjność odgrywa bardzo dużą rolę⁶.

W nowym podejściu przedsiębiorczego zarządzania w samorządach terytorialnych jedną z kluczowych ról odgrywa partnerstwo i ścisła współpraca władz miasta i regionu z podmiotami prywatnymi oraz publicznymi spoza administracji publicznej w sensie ścisłym, w tym publicznymi i niepublicznymi szkołami wyższymi. Właśnie w ramach przedsiębiorczego zarządzania miastem i regionem istotne jest docenienie roli gospodarki wiedzy.

3. Koncepcja miasta wiedzy i rola uczelni w mieście wiedzy

W ramy gospodarki wiedzy wpisuje się także nowoczesna koncepcja miasta wiedzy (w sposób odpowiedni można byłoby wypracować koncepcję regionu wiedzy). Wiele miast na świecie modyfikuje swoje strategie rozwoju na strategie zorientowane na budowę miasta wiedzy. Koncepcja jest szersza – nie dotyczy wyłącznie rozwoju gospodarczego, choć realizacja każdego z celów strategicznych służących budowie miasta wiedzy przyczynia się do szybszego rozwoju gospodarczego. Wśród najważniejszych kierunków strategicznych w ramach koncepcji miasta wiedzy wymienia się: wsparcie procesów zarządzania wiedzą w mieście oraz ich doskonalenie, rozwój wraz z doskonaleniem miejskich technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz promocja biegłości obywateli w posługiwaniu się tymi technologiami, zapewnienie równego dostępu wszystkich obywateli do tych technologii, wsparcie dla badań na-

⁶ *Beeindruckendes...*

ukowych, innowacyjności w biznesie, rozwoju przedsiębiorczości oraz wzmacnianie kapitału ludzkiego⁷.

Istotnymi dyrektywami w tworzeniu miasta wiedzy są także:

- planowanie powinno uwzględniać dynamikę rozwoju wiedzy oraz gospodarkę mało uchwytnych aktywów, która zdecydowanie różni się od tradycyjnej gospodarki gdzie liczą się aktywa uchwytnie;
- rolę władz miasta powinno być tworzenie mieszkańcom warunków, które sprzyjają rozwojowi wiedzy, wymianie wiedzy i innowacji;
- motory innowacji dostępne dla mieszkańców powinny być zasilane;
- w większości przypadków nie da się zbudować miasta wiedzy czy całkowicie nowych motorów innowacji od zera; zazwyczaj wyzwaniem będzie polegało na transformacji już istniejących w mieście i regionie struktur w prawdziwe motory innowacji;
- motory innowacji nie mogą być wyizolowanymi wyspami w miejskiej przestrzeni, powinny być połączone między sobą, a także włączone w cały krwioobieg miasta;
- każde miasto charakteryzuje się innymi kulturowymi, gospodarczymi i politycznymi warunkami, dlatego każde miasto będzie miało specyficzny dla siebie zestaw motorów innowacji uzależniony od miejscowych warunków, kompetencji, szans i wyzwań;
- miasto wiedzy czy którykolwiek z motorów innowacji nie będzie efektem zabiegów tego czy innego wydziału urzędu miejskiego czy urzędu danego regionu, będzie to raczej wynik procesu współpracy, który angażuje talenty i kompetencje wszystkich – starszych mieszkańców, dzieci, ludzi biznesu, pracowników wyższych uczelni, radnych miejskich czy wojewódzkich, artystów, ekspertów planowania przestrzennego⁸.

4. Kluczowe znaczenie uczelni w rozwoju miasta i regionu

Warunkiem wstępnym rozwijania kreatywnego miasta i regionu jest istnienie wielu pól działalności akademickiej⁹. Uniwersytet oraz każda szkoła wyższa są głównymi instytucjami gdzie wiedza jest rozwijana i rozpowszechniana. Tam skupiają się ci, którzy tę wiedzę tworzą i rozpowszechniają ją za pośrednictwem czasopism naukowych i konferencji. W dużej mierze wiedza naukowa, w tym także technologiczna jako wynik badań naukowych jest przez specjalistów udostępniana innym podmiotom. Badania prowadzone w USA potwierdzają, jak efektywna może być współpraca między szkołą wyższą a biznesem. Często jednak wiedza pozostaje w bibliotekach

⁷ Ergazakis *et al.* (2006), s. 65-78.

⁸ Dvir, Pasher (2004), s. 26.

⁹ Hallin, Malmberg (1996), s. 330.

choć zdarzają się przykłady dobrej współpracy uczelni z przedsiębiorstwami¹⁰. Szczególną rolę szkół wyższych w rozwoju dostrzega się w wielu miastach. W niektórych jednak, jak np. w Hamburgu szkoły wyższe stają się punktem centralnym strategii rozwoju. W obszernym opracowaniu dotyczącym Hamburga stwierdza się m.in., że przyszły rozwój Hamburga będzie w szczególnej mierze zależał od wykorzystania potencjału ludzkiego miasta. Szkoły wyższe powinny zatem lepiej wykorzystywać w przyszłości swoje szanse, stanowiąc ważny impuls do nowych wyzwań w rozwoju nauki, kultury i gospodarki. Szkoły wyższe są punktem centralnym strategii rozwoju Hamburga, w efekcie której ma nastąpić realizacja celu zaawansowanego rozwoju skupionego wokół tworzenia 6 klastrów kompetencji. W planowaniu strategicznym przyszłość Hamburga uzależnia się zatem od tego, czy szkoły wyższe i instytuty badawcze w krajowej i międzynarodowej konkurencji zajmą dobrą pozycję oraz czy będą w stanie wytwarzać nową wiedzę i innowacyjne pomysły¹¹.

5. Współpraca władz miasta i regionu ze szkołami wyższymi

Pomyślność aglomeracji miejskich i regionów na płaszczyźnie innowacyjności i kreatywności zależy w głównej mierze od tzw. gęstości instytucjonalnej¹². Z kolei dla przedsiębiorczego zarządzania miastem i regionem niezbędną bazę stanowi tworzenie różnego rodzaju koalicji między poszczególnymi aktorami sceny społecznej, w tym władzami miasta, regionu, uczelni wyższych oraz biznesu. Tego typu koalicje są delikatne, a ich tworzenie jest trudnym zadaniem. Powodzenie w tworzeniu takich koalicji uzależnione jest od tego czy znajdzie się w danym mieście czy regionie osoba, która będzie wizjonerem posiadającym wiedzę i działającym z uporem. Taką osobą może być charyzmatyczny burmistrz, wybitny urzędnik czy też zamożny biznesmen. Dzięki skutecznemu utworzeniu koalicji można odcisnąć piętno na kierunkach rozwoju i osiągnąć konkretne cele¹³. Siłą przyspieszającą proces budowania zamożności wspólnoty lokalnej może być troska o dobro tej wspólnoty ze strony wszystkich aktorów lokalnej sceny społeczno-gospodarczej¹⁴.

Współpraca władz miasta i regionu ze szkołami wyższymi może dotyczyć wielu dziedzin – np. kultury, sportu i rekreacji czy samej gospodarki. Poniżej wskazano pola możliwej współpracy władz miasta i regionu dla rozwoju gospodarczego, co jest próbą usystematyzowania wniosków wyciągniętych na podstawie wybranych przykładów z różnych polskich i zagranicznych miast i regionów.

¹⁰ MacLeod *et al.* (1997), s. 1303.

¹¹ *Burgerschaft...* (2003), s. 2.

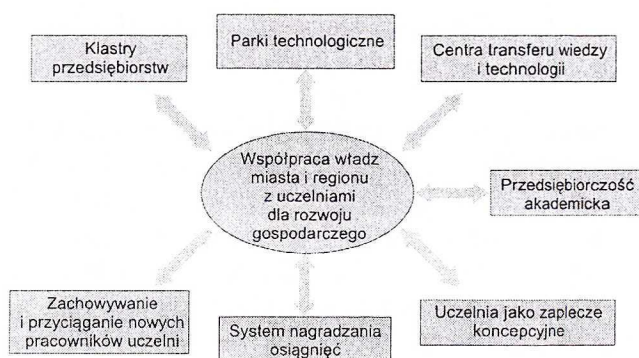
¹² Domański (2002), s. 200.

¹³ Harvey (1989), s. 6.

¹⁴ MacLeod *et al.* (1997), s. 1311.

5.1. Wspólne tworzenie i rozwijanie parków technologicznych

Zgodnie z *Ustawą o finansowym wspieraniu inwestycji*¹⁵ park technologiczny jest to zespół wyodrębnionych nieruchomości wraz z infrastrukturą techniczną, utworzony w celu dokonywania przepływu wiedzy i technologii między jednostkami naukowymi a przedsiębiorcami, na którym oferowane są przedsiębiorcom wykorzystującym nowoczesne technologie usługi w zakresie doradztwa w tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, transferu technologii oraz przekształcania wyników badań naukowych i prac rozwojowych w innowacje technologiczne, a także stwarzający tym przedsiębiorstwom możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez korzystanie z nieruchomości i infrastruktury technicznej na zasadach umownych. W zagranicznych opracowaniach z ostatnich lat dotyczących parków technologicznych wskazuje się na potrzebę skorygowania filozofii ich działania, jeśli mają w przyszłości przynosić duże korzyści w rozwoju gospodarczym. Podstawową sugestią jest konieczność propagowania ścisłej współpracy firm działających w parkach technologicznych, tworzenie sieci wymiany wiedzy i technologii nie tylko między instytucjami naukowymi a firmami, ale także między samymi firmami. W efekcie parki technologiczne powinny stać się kuźnią klastrów. W świetle powyższego także parki technologiczne w Polsce powinny uwzględniać najnowsze wnioski dotyczące funkcjonowania takich podmiotów na świecie, tak aby od razu zastosować najlepsze praktyki. Analiza jednego z najnowszych pomysłów na park przymysłowo-technologiczny na południu woj. mazowieckiego „Southern Mazovia” potwierdza potrzebę propagowania wspomnianych najnowszych wniosków¹⁶. W projekcie tego parku nie ma ani słowa o współpracy firm między sobą. Być może przy skłonnościach polskich firm do indywidualizmu, proces tworzenia klastrów na bazie parków technologicznych może być utrudniony,

Ryc. 1. Pola współpracy władz miasta i regionu z uczelniami dla rozwoju gospodarczego

Źródło: Opracowanie własne.

¹⁵ *Ustawa z 20 marca 2002...*

¹⁶ *Założenia do projektu...* (2006), s. 4.

jednak władze miasta świadome wagi klastrów dla rozwoju gospodarczego z pewnością są w stanie, w szczególności jeśli chodzi o nowe podmioty gospodarcze powstające w ramach parku, pobudzić tę współpracę opracowując odpowiednie mechanizmy.

5.2. Wspieranie powstania i rozwoju klastrów

Od lat wspieranie powstawania i rozwoju klastrów jest głównym punktem polityki gospodarczej regionu Bazylea¹⁷. W lutym 2006 r. władze landu Bawarii rozpoczęły swoją ofensywę wspierania klastrów imprezą stanowiącą pierwszy krok – na zaproszenie odpowiedziało ponad 3000 uczestników ze świata polityki i administracji, szkolnictwa wyższego i nauki oraz gospodarki. Warto wskazać, że protagonista klastrów jest amerykański badacz Porter badający przyczyny, dla których niektóre regiony notują ponad przeciętne tempo rozwoju. Zauważył, że w najlepszych regionach przedsiębiorstwa i instytucje z określonej branży skoncentrowane na względnie małej przestrzeni będąc ze sobą ściśle powiązane współpracują bardzo blisko. Te związki dotyczyły np. wspólnego opracowywania i wdrażania technologii, czy też np. wykorzystywania wspólnych sieci dystrybucji. Mimo że kooperujące przedsiębiorstwa stanowiły dla siebie konkurencję były powiązane ze sobą różnymi sieciami współpracy. Przestrzenna bliskość sprzyjała różnorodnym kontaktom personalnym na wszystkich poziomach hierarchicznych przedsiębiorstw. Dzięki takiej współpracy przedsiębiorstwa były bardziej produktywne. To powodowało przyłączanie się nowych przedsiębiorstw. Porter zauważył także ważną rolę w rozwoju gospodarczym szybko rozwijających się regionów, jaką odgrywały różnego rodzaju instytucje wspierające, tymi instytucjami są szkoły wyższe, instytuty badawcze, władze publiczne, izby gospodarcze itd., które ze sobą współpracowały na różnych polach¹⁸.

5.3. Współpraca w zakresie wzmocnienia transferu wiedzy i technologii

Wspieranie transferu wiedzy i technologii jest koniecznością dostrzeganą w wielu miastach i regionach, takich jak Hamburg¹⁹. W regionach, takich jak Bazylea dostrzega się konieczność budowy nowoczesnych centrów transferu technologii²⁰. W Polsce jest już wiele centrów transferu wiedzy i technologii, dobrym przykładem jest np. Kraków gdzie, jak wynika z opracowania urzędu miasta Krakowa z 2006 r. znajdują się liczne centra transferu wiedzy i technologii tworzone głównie przez same uczelnie czy też ich wydziały²¹. Także w Łodzi i innych największych miastach Polski takich centrów

¹⁷ www.basel.ch/de/wirtschaft

¹⁸ *Wirtschaftscluster...*

¹⁹ *Burgerschaft...* (2003), s. 3.

²⁰ www.basel.ch/de/wirtschaft

²¹ *Centra transferu...* (2006).

jest wiele. Gorzej jest w miastach średniej wielkości. W stolicy woj. świętokrzyskiego Kielcach istnieje jedno takie centrum, ale już w Częstochowie, Radomiu czy Koszalinie, miastach posiadających politechniki takich centrów transferu technologii nie ma wcale, choć np. w Częstochowie są bardzo dobre jednostkowe przykłady transferu wiedzy i technologii z Politechniki Częstochowskiej do prywatnych przedsiębiorstw. Centra te mogłyby powstawać tam gdzie ich nie ma, a istniejące szybciej się rozwijać przy zaangażowaniu władz województw i miast. Dobrym przykładem zaangażowania władz wojewódzkich jest utworzenie portalu woj. łódzkiego *Nauka i biznes. Wiedza i praktyka* projektu realizowanego przez urząd marszałkowski woj. łódzkiego, a współfinansowanego przez budżet państwa oraz środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej²². Tworzenie tego typu portali jako miejsca wymiany wiedzy i informacji między biznesem i nauką jest bardzo istotne, niemniej jednak polskie województwa i miasta powinny tworzyć także systemy motywowania do transferu wiedzy i technologii organizując pakiet zachęt oraz nagradzając dobre przykłady takiego transferu.

5.4. Wzmacnianie potencjału intelektualnego miasta i regionu przez przyciąganie i zachowanie pracowników

Chodzi tutaj o pracowników o wysokich kwalifikacjach, w tym pracowników uczelni. Wskazuje się na warunki, jakie miasta muszą spełniać, aby przyciągać pracowników o wysokich kwalifikacjach, w tym np. łatwo dostępne mieszkania, co jest szczególnie ważne w przypadku doktorantów i młodych doktorów, dostęp do dobrej prywatnej ochrony zdrowia, liczne wydarzenia kulturalne, widowiska sportu profesjonalnego, tworzenie nowej wspólnoty obcych²³. Potrzebne jest prowadzenie przez władze polskich miast i województw dobrze przemyślanych działań nastawionych na zachowanie młodej kadry naukowej oraz ewentualne pozyskanie takiej kadry z innych państw.

5.5. Program nagradzania wybitnych osiągnięć na styku uczelni i przedsiębiorstw

Na przykład w regionie Bazylei funkcjonuje roczna nagroda w dziedzinie innowacyjności fundowana przez władze publiczne²⁴. Specjaliści zajmujący się w praktyce transferem technologii w Polsce wskazują na liczne bariery wynikające z całego systemu szkolnictwa wyższego w Polsce. Warto zacytować głównego konstruktora *Regionalnej Strategii Innowacyjności w województwie śląskim* Palmena: „Najwięcej wątpliwości powstaje w związku z obowiązywaniem niekorzystnych rozwiązań prawnych, które uniemożliwiają efektywną współpracę z firmami w celu wdrożenia nowych technologii. (...) System oceny i nagradzania uczelni wyższych i naukowców, który obowiązuje w Polsce

²² www.nauka-biznes.org.pl

²³ Yigitcanlar *et al.* (2007), s. 13-15.

²⁴ www.basel.ch/de/wirtschaft

sprawia, że naukowcy nie są zachęceni do aktywnego myślenia o potencjale rynkowym ich pracy badawczej i o komercjalizacji wyników badań. Na przykład skuteczność naukowców na uczelniach wyższych ocenia się według liczby publikacji, a nie wdrożonych projektów. Brakuje zachęt dla naukowców i przedsiębiorstw, dzięki którym na podstawie nowych technologii powstawałyby nowe firmy innowacyjne.²⁵ Jeśli władze miasta czy województwa jako jeden z głównych swoich priorytetów określą właśnie budowanie gospodarki wiedzy wtedy nie będą szczerzyć środków na systemy nagradzania dobrych osiągnięć w zakresie transferu technologii z jednostek badawczych do przedsiębiorstw.

5.6. Wzmacnianie roli uczelni jako zaplecza koncepcyjnego dla władz miasta i regionu w intensyfikacji rozwoju gospodarczego

Postulatem domagającym się pełniejszej realizacji jest wykorzystywanie potencjału uczelni przez władze publiczne. Dzisiaj powszechniejszą niż kiedyś praktyką jest zamawianie ekspertyz w firmach prywatnych przez władze miasta czy województwa. Często jednak takie ekspertyzy są bardzo kosztowne, uczelnie mogą być bardziej konkurencyjne w tym zakresie oferując przy tym pogłębioną wiedzę swych pracowników naukowych. W aspekcie rozwoju gospodarczego uczelnie mogą służyć jako podmioty opracowujące wnikliwe analizy w zakresie np. zagospodarowania przestrzennego, lokalizacji stref aktywności gospodarczej, wpływu polityki podatkowej na rozwój gospodarczy itd.

5.7. Pobudzanie rozwoju przedsiębiorczości akademickiej

Rozwój przedsiębiorczości akademickiej polegający na powstawaniu przedsiębiorstw zakładanych na bazie badań naukowych prowadzonych na uczelni, w tym przedsiębiorstw tworzonych przez samych pracowników uczelni ma swoją tradycję w niektórych ośrodkach na Zachodzie, takich jak Cambridge. Także w Polsce pojawiają się tego typu inicjatywy, np. jednym z podstawowych elementów misji Centrum Innowacji, Transferu technologii i rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego jest promocja przedsiębiorczości akademickiej związana z rynkowym wdrażaniem wyników badań naukowych oraz rozwojem firm tworzonych na bazie badań naukowych²⁶. Także władze miast i województw mogłyby włączyć się w tego typu działania.

Podsumowanie

Władze miasta i regionu powinny ściśle współpracować z uczelniami dla rozwoju gospodarczego. Jest wiele pól możliwej współpracy np.: tworzenie parków technologicz-

²⁵ *Sposób na przyszłość...*

²⁶ *Centra transferu...*, (2006), s. 3.

nych, centrów transferu wiedzy i technologii, działanie na rzecz powstawania klastrów firm, zachowywanie i przyciąganie nowych pracowników uczelni, promocja przedsiębiorczości akademickiej, opracowanie systemu nagradzania osiągnięć na styku uczelni i przedsiębiorstw. Współpraca powinna także polegać na wykorzystywaniu potencjału uczelni jako zaplecza koncepcyjnego dla władz miasta i regionu. Z pewnością wskazane pola nie mają charakteru katalogu zamkniętego, należy np. podkreślić wagę współpracy władz miasta i regionu ze szkołami wyższymi dla poprawy programów nauczania, tak aby te lepiej odpowiadały potrzebom rynku pracy. Zamiarem autora jest w przyszłości zarówno szczegółowa analiza wskazanych powyżej pól współpracy władz miasta i regionu dla rozwoju gospodarczego, jak i identyfikacja kolejnych pól.

Literatura

- Beeindruckendes Innovationspotenzial*, www.basel.ch/de/wirtschaft.
Burgerschaft der Freien und HanzeStadt Hamburg, Mitteilung des Senats an die Burgerschaft, Hamburg 2003.
- Centra transferu wiedzy i technologii w Krakowie*, Urząd Miasta Krakowa, Kraków, lipiec 2006.
- Domański R., 2002, *Gospodarka przestrzenna*. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- Dvir R., Pasher E. 2004, *Innovation Engines for Knowledge Cities, an Innovation Ecology Perspective*. Journal of Knowledge Management, Vol. 8, nr 5.
- Ergazakis K., Metaxiotis K., Psarras J., Askounis D., 2006, *A Unified Methodological Approach for the Development of Knowledge Cities*. Journal of Knowledge Management, Vol. 10, nr 5.
- Hallin G., Malmberg A., 1996, *Attraction, Competition and Regional Development in Europe*. European Urban and Regional Studies, nr 3.
- Harvey D., 1989, *From Managerialism to Entrepreneurialism: the Transformation in Urban Governance in Late Capitalism*. Geografiska Annaler, 71B.
- Janusz T., Stos D., 2005, *Rola zaplecza badawczo-rozwojowego w procesie wzrostu gospodarczego*, [w:] *Polityka gospodarcza Polski a szanse podmiotów gospodarczych regionu łódzkiego*, S. Rudolf. Wyd. PTE, Oddział w Łodzi, Łódź.
- MacLeod G., McFarlane B., Davis C. H., 1997, *The Knowledge Economy and the Social Economy*. International Journal of Social Economics, Vol. 24, nr 11.
- Markowski T., 1999, *Zarządzanie rozwojem miast*. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- Sposób na przyszłość*, www.biznespolska.pl
- Ustawa z 20 marca 2002 o finansowym wspieraniu inwestycji*, Dz.U. 02.41.363. z późn. zm., art. 2 ust. 1 pkt 15.
- Wirtschaftscluster: Wachstums-Zaubermittel oder Wunder Pille ohne Wirkstoff*, www.ihk-regensburg.de
- www.basel.ch/de/wirtschaft
- www.nauka-biznes.org.pl
- Założenia do projektu Park Przemysłowo-Technologiczny Southern Mazovia*. Agencja Rozwoju Mazowsza S.A., Warszawa, 2006.
- Yigitcanlar T., Baum S., Horton S., 2007, *Attracting and Retaining Knowledge Workers in Knowledge Cities*. Journal of Knowledge Management, Vol. 11, nr 5.